Future Visions Journal DOI: Gelecek Vizyonlar Dergisi (fvj: Future Visions Journal) 10(1): 2026, 1-12

Submitted: 16.02.2026 **Revised: 03.06.2026** **Accepted:** 04.06.2026

ALBERTO GİACOMETTİ'NİN RESİMLERİNDEKİ BEDEN İMGELERİNİN ÇAĞDAŞ RESME ETKİSİ

The Influence of Alberto Giacometti's Body Imagery on Contemporary Painting

Ersin AKIN[1], Mehmet ÖZKARTAL[2]

Öz

Modern sanatın kökeni, 19.yy'ın ortalarındaki erken modernist anlayışla başlamaktadır. Bu anlayışın etkisinin belirgin biçimde 20.yy'ın başlarında güçlendiğini söylemek mümkündür. Bu bağlamda modern sanat anlayışı kalıcı dönüşümler yaratan bir olgu olarak tanımlanabilir. Modern sanat anlayışını benimseyen kimi sanatçıların yanı sıra Alberto Giacometti, 20. yüzyıl modernizminin en özgün figüratif temsilcilerinden biridir. Giacometti, insan bedenine dair algıyı hem biçimsel hem de ontolojik anlamda köklü biçimde farklılaştırmaktadır. Sanatçının resimlerinde beden, artık bir bütünlük ya da güzellik ideali değil; varoluşun kırılganlığını, yalnızlığını ve yoklukla çevrili hâlini temsil eden bir iz olarak ortaya çıkmaktadır. Bu doğrultuda Giacometti'nin deformasyona uğramış beden imgeleri, savaş sonrası dönemin ruhsal travmalarını; insanın dünyadaki yerini kaybetme hissini ve kimliğin çözülüşünü görünür kılmaktadır. Giacometti bu yaklaşımıyla, modernizmin biçimsel soyutlama sürecinden farklı olarak bedeni, bir temsil nesnesinden ziyade varoluşsal sorgulamanın alanına dönüştürmektedir. Bu araştırmanın amacı, Giacometti'nin resimlerinde biçimlenen beden imgelerinin, çağdaş resim sanatındaki figürün temsiline ve anlamına yönelik yaklaşımlar üzerindeki etkilerini incelemektir. Araştırma, Giacometti'nin figür anlayışını fenomenolojik bir perspektiften ele alarak bedeni, görünüşten ziyade bir varlık deneyimi olarak yorumlamaktır. Bu bağlamda araştırmanın yöntemi, sanatçının seçilmiş eserlerindeki beden imgelerinin etkilerini; Francis Bacon, Lucian Freud, Anselm Kiefer ve Antony Gormley'in yapıtlarındaki beden temsilleriyle karşılaştırmaktır. Bu karşılaştırma, bahsi geçen sanatçıların eserlerine yönelik biçimsel bir çözümlemeden ve felsefi yorumlamadan oluşmaktadır. Giacometti'nin boşlukla çevrili, varlıkla yokluk arasına yerleştirilmiş figürlerinin, çağdaş resim sanatında insanın varoluşuna yönelik estetik ve felsefi bir düşünme biçimine dönüştüğünü göstermektedir. Sanatçının bu özgün plastik dili, çağdaş sanat anlayışını benimsemiş kimi sanatçıların bedeni, sanat nesnesine dönüştürmesine olanak sağlamaktadır. Böylece Giacometti'nin figür anlayışı, çağdaş resimde insan bedenine ilişkin ontolojik tartışmalara yön veren kavramsal bir yapı olarak değerlendirilmektedir. Araştırmanın yöntemi ise, fenomenolojik bir bakış açısıyla, Giacometti'nin figüratif resimlerindeki bedenin temsiline odaklanıp çağdaş resim anlayışına etkilerini değerlendirmektir. Bu değerlendirme biçimsel analiz, karşılaştırmalı sanat tarihi incelemesi ve felsefi yorumlama ekseninde gerçekleşmektedir. Bu yöntem, sanatçının figürlerindeki çizgi, boşluk ve mekân ilişkisini ontolojik bir düzlemde ele alarak; çağdaş resimle kurduğu sürekliliği açığa çıkarmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Alberto Giacometti, Beden İmgesi, Çağdaş Resim, Fenomenoloji.

Abstract

The origins of modern art begin with the early modernist approach of the mid-19th century. It can be said that the influence of this approach became significantly stronger in the early 20th century. In this context, modern art can be defined as a phenomenon that created lasting transformations. Along with some artists who embraced the modern art approach, Alberto Giacometti is one of the most original figurative representatives of 20th-century modernism. Giacometti radically alters the perception of the human body, both formally and ontologically. In the artist's paintings, the body no longer represents an ideal of wholeness or beauty, but emerges as a trace representing the fragility of existence, its loneliness, and its encirclement by nothingness. In this vein, Giacometti's images of deformed bodies reveal the psychological traumas of the post-war period, the sense of loss of one's place in the world, and the dissolution of identity. With this approach, Giacometti, unlike modernism's formal abstraction, transforms the body into a field of existential inquiry rather than an object of representation. The aim of this research is to examine the influence of body images in Giacometti's paintings on approaches to the representation and meaning of the figure in contemporary painting. This research examines Giacometti's understanding of the figure from a phenomenological perspective, interpreting the body as an experience of being rather than appearance. In this context, the research method compares the effects of body images in selected works of the artist with body representations in the works of Francis Bacon, Lucian Freud, Anselm Kiefer, and Antony Gormley. This comparison consists of a formal analysis and philosophical interpretation of the works of these artists. It demonstrates that Giacometti's figures, surrounded by emptiness and situated between existence and non-existence, have evolved into an aesthetic and philosophical way

[1] Sorumlu yazar, Sanatta Yeterlilik Öğrencisi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, ORCID No: 0000-0002-2963-4395, d2540401002@ogr.sdu.edu.tr

[2] Prof. Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, Güzel Sanatlar Fakültesi, ORCID No: 0000-0002-9079-3977, mehmetozkartal@sdu.edu.tr

of thinking about human existence in contemporary painting. This unique plastic language of the artist allows some artists who embrace contemporary art to transform the body into an art object. Thus, Giacometti's understanding of the figure is considered a conceptual structure that guides ontological discussions about the human body in contemporary painting. The research methodology focuses on the representation of the body in Giacometti's figurative paintings from a phenomenological perspective and evaluates their influence on contemporary painting. This evaluation is conducted through formal analysis, comparative art historical analysis, and philosophical interpretation. This method examines the relationship between line, space, and space in the artist's figures on an ontological level, revealing the continuity he established with contemporary painting.

Keywords: Alberto Giacometti, Body Image, Contemporary Painting, Phenomenology.

GİRİŞ

Alberto Giacometti, 20. yüzyıl modernizmin içerisinde yer alıp özgün sanat anlayışıyla birlikte gerek tuval resimlerinde gerekse heykellerinde figüratif anlayışı benimsemiş sanatçılardan biridir. Çalışmalarındaki insan bedenine dair temsili, yalnızca biçimsel bir mesele olmaktan çıkarıp varoluşsal sorgulamanın merkezine yerleştirmektedir. Onun figürlerindeki beden, klasik estetikteki güzellik ideali ya da anatomik bütünlükten ziyade varlığın kırılgan ve belirsiz doğasının bir tezahürüdür. Bu bağlamda sanatçının savaş sonrası dönemde ürettiği eserlerindeki beden imgeleri, insanın kendisiyle ve çevresiyle kurduğu mesafenin de görsel bir ifadesi hâline gelmektedir. Böylelikle Giacometti'nin incelmiş, neredeyse yokluğa karışan figürleri; insanın varoluşsal yalnızlığını, kimliğinin çözülüşünü ve modern dünyanın yarattığı yabancılaşmayı somutlaştırmaktadır (Sylvester, 1999: 42).

Jean-Paul Sartre, Giacometti'nin figür anlayışını: "görünür olanın içine gömülmüş, görünmeyeni açığa çıkarma çabası" olarak tanımlamıştır (Sartre, 1948: 15). Bu tanımlama, Giacometti'nin beden temsiline yaklaşımının yalnızca görsel aktarımı olarak değerlendirilmeyip aynı zamanda fenomenolojik bir araştırma olduğunu da göstermektedir. Ayrıca Maurice Merleau-Ponty'nin beden felsefesi de bu bağlamda sanatçının pratiğini anlamak açısından önemli bir kavramsal alt yapı sunmaktadır. Merleau-Ponty'ye göre beden: "dünyayla kurulan tüm anlamlı ilişkinin kökenidir" (Merleau-Ponty, 1945: 203). Böylelikle Giacometti'nin figürleri de benzer biçimde, görünen ile hissedilen arasındaki gerilimi açığa çıkararak; bedeni, salt bir nesne olmaktan ziyade, varoluşun deneyimsel alanına dönüştürmektedir.

Bu doğrultuda Giacometti'nin sanatında figürün, çoğu kez bulunduğu mekânda eriyen, çizgi yoğunluğunun içerisinde bir iz hâline dönüşen yapıda olduğunu söylemek mümkündür. Bu durum, sanatçının insanın maddi varlığını değil, varlıkla yokluk arasındaki sınır hâlini temsil etme arzusunu yansıtmaktadır. Sanatçı bu yaklaşımıyla, modernizmin biçimsel soyutlama süreçlerinden ayrılarak bedeni; ontolojik bir sorun olarak ele almaktadır. Rosalind Krauss (1986: 178), Giacometti'nin çizgisel yapılarını: "görmenin sınırında konumlanmış, varlığa ait bir titreşim alanı" olarak değerlendirmektedir. Bu nitelik, sanatçının figürlerinde felsefi ve estetik düzeyde bir gerilim yaratıp figürü hem görünür hale getirip hem de kaybolma hâline evirmektedir.

Böylelikle araştırma, Giacometti'nin resimlerindeki beden imgelerinin çağdaş resim sanatındaki figürün anlamına yönelik yeni yaklaşımların biçimlenmesindeki rolünü incelemeyi amaçlamaktadır. Giacometti'nin figür anlayışı, yalnızca modernizmin son dönemine ait bir estetik olmayıp, aynı zamanda çağdaş sanatın varlık, kimlik ve temsil meselelerine yönelik düşünsel yönelimlerinin de öncülü haline gelmektedir. Bu bağlamda Francis Bacon, Lucian Freud, Anselm Kiefer ve Antony Gormley'in eserlerinde, Giacometti'nin yokluğun içerisinde var olmaya çalışan beden imgelerine yönelik göndermeler ve benzer varoluşsal gerilimler gözlemlenmektedir (Tate Modern, 2016: 54). Dolayısıyla Giacometti'nin etkisinin, biçimsel bir etkinin ötesinde, çağdaş resimde insanın varoluşsal görünürlüğüne dair düşünsel temelin yeniden kurulmasına katkı sağladığı izlenimine varılmaktadır.

YÖNTEM

Bu araştırma, nitel araştırma yöntemine dayalı olarak kurgulanmıştır. Araştırmada, Alberto Giacometti'nin figüratif resimlerinde beden imgesinin biçimsel ve ontolojik yapısını incelemek amacıyla sanat tarihi temelli betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Bu bağlamda araştırma, fenomenolojik yaklaşımı kuramsal çerçeve olarak benimsemekte ve bedeni yalnızca görsel bir form olarak değil, varlık deneyimi ve algı alanı olarak değerlendirmektedir. Araştırmanın veri kaynağını, Giacometti'nin özellikle savaş sonrası döneme ait seçilmiş figüratif resimleri oluşturmaktadır. Eser seçimi, sanatçının beden anlayışını açık biçimde ortaya koyan; figür, boşluk ve mekân ilişkisini belirgin biçimde yansıtan yapıtlar arasından amaçlı örneklem yöntemiyle gerçekleştirilmiştir.

Çalışmada öncelikle eserler biçimsel analiz yöntemiyle incelenmiştir. Bu aşamada çizgi, leke, renk, kompozisyon, mekânsal kurgu ve figür-boşluk ilişkisi değerlendirilmiş; deformasyonun plastik dil içerisindeki işlevi çözümlenmiştir. Ardından söz konusu bulgular, fenomenolojik bir perspektifle yorumlanarak bedenin görünüşten ziyade varoluşsal bir deneyim alanı olarak nasıl konumlandırıldığı ortaya konmuştur.

Araştırmanın ikinci aşamasında karşılaştırmalı sanat tarihi yöntemi uygulanmıştır. Giacometti'nin beden anlayışı; Francis Bacon, Lucian Freud, Anselm Kiefer ve Antony Gormley'in eserlerindeki figür temsilleriyle karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Bu karşılaştırma hem biçimsel çözümleme hem de felsefi yorumlama çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Amaç, Giacometti'nin figür anlayışının çağdaş resimdeki ontolojik ve estetik yansımalarını belirlemektir.

Sonuç olarak çalışma, sanat eserini yalnızca görsel bir nesne olarak değil; düşünsel ve varoluşsal bir alan olarak değerlendiren disiplinlerarası bir yaklaşımı benimsemektedir. Biçimsel analiz, karşılaştırmalı inceleme ve fenomenolojik yorumlama ekseninde yürütülen bu yöntem, Giacometti'nin beden imgesinin çağdaş resim sanatındaki sürekliliğini ve kavramsal etkisini açığa çıkarmayı hedeflemektedir.

BULGULAR

Bu başlık altında Alberto Giacometti'nin sanatında bedenin ontolojik temsili ve resimlerindeki beden imgelerinin çağdaş resme etkisi iki başlık etrafında incelenmiştir.

1. Giacometti'nin Sanatında Bedenin Ontolojik Temsili

Alberto Giacometti'nin sanatında beden, yalnızca bir figüratif form değil, varlığın özüne dair sorgulamanın aracı olarak belirmektedir. Özellikle de sanatçının savaş sonrası dönemde geliştirdiği figür anlayışı, insanın dünyadaki yerini yitirdiği, benliğin çözülmeye başladığı bir tarihsel atmosferin görsel karşılığıdır. Bu bağlamda Giacometti'nin üslubuyla deforme edilmiş beden imgeleri; insanın varlığını ve çevresini algılayışındaki kırılmayı somutlaştırmaktadır. Eserlerinde var olan figürleri, artık görünür bir bütün değil, varlıkla yokluk arasında asılı kalan ize dönüşmektedir (Sylvester, 1999: 53). Giacometti, 1947'de Sartre'a verdiği bir söyleşide bu duyguyu şu şekilde dile getirmektedir: "Herhangi bir insanın karşısında durduğumda, onu gerçekten görmeye çalıştığımda, gördüğüm şey gözlerimin önünde sürekli değişiyor. Sanki her bakışta yeniden doğuyor, yeniden kayboluyor." (Giacometti, 1963: 41). Bu ifadede görüldüğü üzere beden, Giacometti için artık sabit bir biçim değil; varlıkla yokluk arasında asılı kalan bir izdir. Onun deformasyona uğramış beden imgeleri, insanın kendi varlığını kavrayışındaki kırılmayı görselleştirmektedir. Böylelikle sanatçı, modern figürün temsilini, psikolojik ve ontolojik bir alan hâline getirmektedir.

Giacometti'nin sanatındaki bu dönüşüm, özellikle fenomenolojik düşüncenin etkisiyle açıklanabilmektedir. Maurice Merleau-Ponty'nin beden felsefesine göre, "insan bedeni; sadece yeryüzünde bir obje olarak var olmayıp; aynı zamanda dünyayı algılayan ve anlamlandıran bir varlık olarak kendisini göstermektedir" (Merleau-Ponty, 1945: 203). Bu doğrultuda Giacometti'nin çizgi örgüsüyle oluşturduğu figürleri tam bahsi geçen tanımla örtüşmektedir. Ayrıca Giacometti'nin beden imgelerinin hem nesneleşen hem de dünyayı deneyimleyen bir varlık olarak iki yönlü görünürlüğe sahip olmaya başladıklarını da söylemek mümkündür. Bu bağlamda sanatçının figürlerinde çizginin tekrarı, varlığın süreksizliğini değil; tam aksine, varoluşun kendisini duyumsama çabasını temsil etmektedir. Bu durumla ilgili Giacometti şu sözleri söylemiştir: ''Benim çizgilerim, bir şeyi tanımlamaktan çok, onun var olduğunu hissettirmenin yoludur" (Giacometti, 1990: 27). Bu durum, sanatçının çalışma sürecinde de doğrudan gözlenmektedir. Giacometti, model karşısında defalarca yeniden çizerek, görünür olanın ötesinde bir varlık izi yakalamaya çalışmaktadır. Bu tekrar, figürün maddi varlığını yavaş yavaş eritip, onun ardında kalan ruhsal varoluşu ortaya çıkarmaktadır.

Sartre'ın Giacometti üzerine kaleme aldığı ''*The Search for the Absolute*'' (1948) metninde belirttiği gibi: "Giacometti için madde, görünür dünyanın sisidir; o sisin içinden insanın özünü, varlığın çıplak çekirdeğini arar" (Sartre, 1948: 19). Dolayısıyla Giacometti için bedenin, fiziksel temsiliyetten öte, insanın dünyadaki var olma halinin plastik bir karşılığı olarak okumak mümkündür. Aynı zamanda Giacometti'nin figürleri, maddenin içinden soyutlanan ama bütünüyle kaybolmayan bir insan bedeni imgesini ortaya çıkarmaktadır. Bu figürleri, dünyaya ait olmanın ağırlığıyla, ondan kopmanın huzursuzluğu arasında salınır haldedirler. Giacometti'nin 1951 tarihli bir not defterinde bahsi geçen durumla ilgili şu cümle yer almaktadır: "Bir figür çizdiğimde, etrafındaki boşluk bana onun varlığını hissettiriyor; boşluk figürü yutmak isterken; ben, o figürü orada tutmaya çalışıyorum" (*Giacometti,* 1990: 12). Böylelikle sanatçının figürlerinde boşluk, çizgi kadar belirleyici bir unsurdur. Giacometti, boşluğu yalnızca mekânı tanımlayan arka plan olarak değil; figürün varlığını çevreleyen bir bilinmezlik alanı olarak kurgulamaktadır. Bu bağlamda, figür ve boşluk arasındaki ilişki, Heidegger'in hiçlik kavramını hatırlatacak biçimde bir uzam yaratmaktadır. Bu doğrultuda Giacometti'nin resimlerinde boşluk, figürü silen değil; tam tersine, onun görünürlüğünü koşullayan bir varlık alanı haline gelmektedir.

Dolayısıyla Giacometti'nin beden anlayışı, insanın modern dünyadaki varoluşsal kırılmasını yalnızca temsil etmekle kalmayıp bu kırılmayı estetik bir forma dönüştürmüştür. Figürün incelmesi, çizgisel sınırlarının belirsizleşmesi ve mekânla bütünleşmesi; sanatçının ontolojik kaygılarının biçimsel bir dışavurumu haline gelmektedir. Giacometti'nin bu yaklaşımı, çağdaş resimde bedene yönelik soyut ve kavramsal temsillerin önünü açmıştır. Aynı zamanda Giacometti; figürün artık sadece bir biçim değil, varlık sorunsalı olarak ele alınması gerektiğini de vurgulamaktadır. Bu bağlamda

Giacometti'nin "Her şeyin kaybolduğu dünyada, bir insanın yüzünü, varlığını hâlâ gösterebilmeyi deniyorum." (Giacometti,1990: 56) sözü sanatının felsefî özünü özetler niteliktedir.

2. Giacometti'den Çağdaş Figüratif Resme: Beden İmgesi

Alberto Giacometti'nin figür anlayışı, modern sanatın insan bedenine bakışını dönüştürmüş ve çağdaş dönemde figüratif temsile dair birçok estetik ve düşünsel yönelimin öncüsü olmuştur. Onun figürlerinde beden, artık bir güzellik ideali ya da anatomik bütünlük değil; varoluşun kırılganlığının, yalnızlığının ve eksilen benliğin bir izdüşümüdür. Bu yaklaşımı, 20. yüzyılın ikinci yarısından itibaren insanın dünyadaki yerini, maddesel sınırlarını ve bedensel deneyimini sorgulayan pek çok sanatçının üretiminde yankı bulmuştur. Özellikle Francis Bacon**,** Lucian Freud**,** Anselm Kiefer ve Antony Gormley, Giacometti'nin bıraktığı figüratif mirası hem biçimsel hem de ontolojik düzlemde farklı üsluplarla yeniden yorumlamışlardır. Bacon, 1966'da David Sylvester'a verdiği röportajında şu sözleri söylemiştir: "Giacometti'nin insanı yokluğun içinde arayışı, bana insanın etini, onun iç organlarını boyamak için bir neden verdi. O, varlığı ararken ben çürümesini resmettim." (Sylvester, 1981: 62). Bu bağlamda Francis Bacon, Giacometti'nin varoluşsal atmosferini; şiddet, çürüme ve etin dönüşümüyle yeniden biçimlendirmiştir. Bu sözün doğrultusunda Bacon'un figürleri, Giacometti'nin sıska beden imgelerinden farklı olarak, çerçeve içinde hapsolmuş, parçalanmış ve absürt biçimde deformasyona uğramış hâldedir. Ancak her iki sanatçının ortak yanı, insanın ardındaki varoluşsal hakikatini açığa çıkarma çabası olmuştur. Gilles Deleuze bu bağı şöyle ifade etmektedir: "Bacon'un figürü çığlığın kendisidir; Giacometti'nin figürü ise sessizliğin çığlığıdır" (Deleuze, 1981: 44).

Böylelikle Alberto Giacometti'nin resimlerindeki beden imgelerinin hem düşünsel hem de fiziksel varlıklarının Francis Bacon'ın kimi çalışmalarındaki figürlerinin oluşumuna doğrudan veya dolaylı yoldan etki ettiklerini söylemek mümkündür. Özellikle Bacon, 1950'li yılların sonlarına doğru Alberto Giacometti'nin retrospektifini ve Paris'teki sergisinde yer alan pek çok çalışmalarını deneyimlemiştir. Aynı zamanda David Slyvester ile Giacometti (Resim 1) Diego'nun Başı isimli yapıtı üzerine bir röportaj yapmıştır. Bu röportaj esnasında Bacon, eser üzerine düşüncelerini şu şekilde dile getirmiştir: "Bu görüntünün yığılan yapısı, sanki et nehrinden ortaya çıkmış gibi; şekillendiği bir tür yapılandırılmış resim yapacağım. Bu görüntü çok romantik durağan halde gözüküyor ancak ben kendi etlerinden yükselen figür yapmayı umuyorum" (Sylvester, 1981: 83).

Bacon'ın bu sözünden hareketle Alberto Giacometti'nin eserindeki beden imgesinin, kendisini düşünsel olarak etkisi altına aldığını ifade etmek yerinde olacaktır. Bu etkileşimin doğrultusunda Bacon, 1945 yılında özgün sanat anlayışı ve üslubuyla birlikte (Resim 2) Bir Manzaradaki Şekil isimli eserini oluşturmuştur. Bacon bu çalışmasında Giacometti'nin yapıtlarındaki figürlerinin yalıtılmış konumda yer almalarını neredeyse aynı biçimde betimlemiştir. Betimlerken yalnızca lekesel formları değil; çeşitlilik gösteren çizgi bütünlüğünü de kullanmıştır. Bu bağlamda oluşturulan figür, Bacon'a has kafes benzeri bir yapı içinde konumlanmıştır. Bu kafes, Giacomettinin figürlerini çevreleyip onları boşlukta var eden çizgilerinin karşılığı olarak da yorumlanabilir.

Resim 1. Alberto Giacometti, Diego'nun Başı, Heykel, 21,73× 12,48×5,74 cm, 1955.

Resim 2. Francis Bacon, Bir Manzaradaki Şekil, Tuval Üzerine Yağlıboya, 144,8×128,3 cm, (Tate Modern Gallery, 1945).

Francis Bacon'ın yanı sıra Alberto Giacometti'nin beden imgelerinin etkisi Lucian Freud'da da görülmektedir. Bu etki, Lucian Freud'un Paris'e gidip Alberto Giacometti ile 1950'li yılların başlarında tanışmasıyla başlamıştır. Aynı zamanda Lucian Freud, Alberto Giacometti ile tanıştıktan sonra Paris'in Montparnasse sokağının ardındaki küçük atölyesini ziyaret edip kendisine portre çalışması için modellik yapmıştır. L. Freud, Giacometti'nin portre çalışma sürecindeki azmine ve istikrarına hayran kalıp şu sözü söylemiştir: "Bunu gece gündüz çalışarak yaptı. Ve ben her zaman o stüdyodayım" (Nobile, 2022). Bahsi geçen ifadenin doğrultusunda L. Freud, Giacometti'nin görme deneyimiyle birlikte figürünü boşluğun içerisinde var ederken kullandığı çizgisel üslubunun etkisinde kaldığını ifade etmektedir. L. Freud, Giacometti'nin resimlerindeki beden imgelerinden etkilenişi üzerine Robert Hughes'a verdiği röportajında ise "Giacometti'nin figürlerinde gördüğüm şey, modelin bedeninden çok onun zamanıydı. Ben de resimlerimde bedeni, o zamanın izleriyle boyuyorum" (Freud, 1996: 21) sözleri ile Giacometti'nin sanatına hayranlığını dile getirmektedir. Aslında L. Freud'un etkisi altında kaldığı şeyin Giacometti'nin model olarak ele aldığı canlı bedenin karşısındaki arayışı olmuştur. Bu arayışını L. Freud, zaman kavramıyla nitelendirerek bahsi geçen kavrama dair Giacometti'nin resmine model olduğu süreçte ulaştığını dile getirmektedir. Fakat Giacometti, yalnızca L. Freud'u model olarak çalışırken zaman kavramı üzerinde durmamış, aynı zamanda gerçeğin ardındaki gerçekliğine ulaşmak için de uzun süre çaba harcamış, bu durumu sorunsal haline dönüştürmüştür. Neredeyse tüm heykel ve diğer teknikleri kullanarak oluşturduğu eserlerinin içinde gerçeklik sorunsalı üzerine düşünüp çalışmıştır. Giacometti'nin eserlerindeki beden imgeleri var oldukları kadar yok da sayılabilecek yapıdayken L. Freud'un figürleri ise kalın boya tabakasıyla ağır bir biçimle yoğunlaştırılıp maddeye dönüştürülmüştür. Eserlerindeki figürlerin maddeye dönüşmesiyle bedenin hem et yapısı hem de dokusuyla birlikte teninin sıcaklığı da hissedilmektedir. Böylelikle Giacometti'nin *"yokluk estetiği"* yerini L. Freud'da maddeye bırakmıştır. Her ne kadar L. Freud, Giacometti'nin beden imgelerinin etkisinde kalmış olsa da özgün sanat anlayışının doğrultusundaki üslubunun farklılık gösterdiği de görülmektedir.

Resim 3. Alberto Giacometti, İşaret Eden Adam, Heykel, 40,6× 53,3×177,8 cm, 1947.

Resim 4. Lucian Freud, Çalışan Ressam, Yansıma Tuval Üzerine Yağlıboya, 81,7× 101,2 cm, 1993.

Alberto Giacometti ile Lucian Freud'un arasındaki ilişki, doğrudan üslup benzerliğinden çok, figürün ontolojik anlamı üzerine kurulu ortak bir gerilime dayanmaktadır. Giacometti'nin II. Dünya Savaşı sonrası geliştirdiği incelmiş, neredeyse yokluğa karışan figürleri (Resim 3); insan bedenini maddi varlığından arındırarak varlık–yokluk arasındaki eşik hâlini görünür kılmaktadır. Freud ise Giacometti'nin bu yokluk estetiğini tersine çevirerek; figürü, bulunduğu mekânda görünür kılmak için uzuvlarını gerçek insan bedenini temsil eder biçimde maddeye dönüştürmektedir. Sanatçının 1990'lar boyunca geliştirdiği et yoğunluğu ve bedensel ağırlık fikri, bizzat Freud'un, Giacometti'nin eserleri için genel anlamıyla ifadelendirebileceğimiz -modelin bedeninden çok onun zamanı, benim resimlerimde ise beden, o zamanın izleri- anlayışı doğrultusunda Giacometti'nin figürü tüketen yaklaşımına tepkisel bir karşılık olarak ortaya çıkmaktadır. Bu söylem doğrultusunda L. Freud'un 1993 tarihli Çalışan Ressam isimli eseri (Resim 4), doğrudan Giacometti'ye bir gönderme olmasa da bu etkilenmenin en somut sonucudur. Yalnızlaştırılmış tek figür, nötr bir mekân, bedenin varoluşsal kırılganlığı ve modelle yüzleşme hâli Giacometti'nin fenomenolojik beden algısıyla aynı düşünsel zemini paylaşmaktadır. Dolayısıyla Freud'un (Resim 4) eseri, Giacometti'nin figür anlayışına karşıt ama ondan beslenen bir estetik tavrın ürünü olarak görülebilir. Kısacası bu yapıtı yokluğa karşı varlık, incelmeye karşı yoğunluk ve silinmeye karşı da bedenin ağırlığı olarak okumak mümkündür.

L. Freud'un ardından A. Giacometti'nin resimlerindeki beden imgelerinden dolaylı olarak etkilenen bir diğer sanatçı ise Anselm Kiefer'dir. Bu dolaylı etkilenme sürecini ise kimi sanat tarihçileri, Alberto Giacometti ve Anselm Kiefer'in mekân, boşluk ve varoluş üçgenindeki felsefi ortaklığı üzerine yazılan yazılarıyla ilişkilendirmişlerdir. Bu bağlamda sanat tarihçisi Daniel Arasse, şu sözleri söylemiştir: ''Kiefer'ın mekânları Giacometti'nin figürlerinin nefes aldığı aynı varoluşsal boşluğu taşır. Yalnız mekân artık bireysel değil, kolektif bir yaradır" (Arasse, 2007:59).

Resim 5. Anselm Kiefer, Kahramanlık Sembolü,

Kâğıt Üzerine Sulu ve Opak Boya, 16,2×16,2 cm, 1969.

Anselm Kiefer'in (Resim 5) bu suluboya çalışması, Alman tarihine, ulusal mitlere ve bireyin ideolojik yükler altındaki konumuna dair sorgulayıcı yaklaşımını ortaya koymaktadır. Boş bir alanın içerisinde tek başına duran, uzağı işaret eden figür yalnızca tarihsel bir yükü değil; aynı zamanda kendi varoluşsal yalnızlığını da taşımaktadır. Bu eser, biçimsel ve kavramsal düzeylerde Alberto Giacometti'nin (Resim 3) *İşaret Eden Adam* (1947) heykeliyle çarpıcı paralellikler kurmaktadır. Giacometti'nin bu figürü, II. Dünya Savaşı sonrasının ontolojik kırılmalarını beden imgesiyle; inceltilmiş, yarılmış ve neredeyse eriyen formuyla ifade etmekte ve aynı zamanda figürünün işaret etme eylemi hem yön arayışını hem de insanın boşlukla karşı karşıya gelişini simgelemektedir. Kiefer'in figürü ise (Resim 5) Giacomettinin beden imgesiyle benzer hareketi eyleme dönüştürüp, bireyin tarihsel travmaları içindeki kayboluşunu ve kahramanlık ideolojisinin ironik çöküşünü temsil etmektedir. Burada Giacometti'nin varoluşçuluk bağlamında ele aldığı **"***yalnız figür*" ontolojisi, Kiefer'de politik ve tarihsel bir eleştirellikle yeniden biçimlenmektedir. Böylelikle her iki sanatçıda da işaret eden beden imgesinin varlığı, mekânın boşluğu içinde hem bir tanıklık hem de bir sorgulama haline dönüşmektedir.

Bu varoluşsal sorgulamanın üç boyutlu düzleme taşınmış biçimi ise Antony Gormley'nin heykellerinde de gözlenmektedir. Gormley, Giacometti'nin mekânla kurduğu gerilimli ilişkiyi çağdaş bağlama taşıyarak bedeni, bireysel varoluşun ve kolektif deneyimin kavramsal kesişim noktası hâline getirmektedir. Sanatçı, bir söyleşisinde Giacometti'ye atıfta bulunarak şöyle demektedir. "Giacometti'nin figürleri, boşlukta kaybolmaz; boşluğu görünür kılar. Benim işlerimde de beden, mekânın ölçüsüdür" (Gormley, 2007:74). Böylelikle Alberto Giacometti'nin eserlerinde var olan beden imgelerinin Antony Gormley'in Başka Bir Yer isimli yerleştirmesindeki figürlerini oluştururken etkilediğini söylemek mümkündür.

Resim 6. Antony Gormley, Başka Bir Yer, Heykel-Yerleştirme, Ortalama 100 figürün boyutu189 cm, 1997.

Resim 7. Alberto Giacometti, Orman, Heykel, 40 cm× 60 cm× 58 cm, 1960.

Alberto Giacometti'nin eseri *(*Resim 7*)*, figür ile mekân arasındaki ilişkiyi fenomenolojik bir düzlemde yeniden kurmaktadır. İncelmiş, yüzeysel olarak çözülmüş bedenler, Merleau-Ponty'nin bedenin hem dünya içinde varlık hem de dünyayı algılayan özne olduğu yönündeki ontolojik tespitini somutlaştırmaktadır. Bu bağlamda Giacometti'nin figürleri, mekânla temas ettikçe var olmaktadır. Ancak aynı mekân, onları görünür kılarken bu kez de yok olmanın eşiğine doğru ötelemektedir. Bu tezatlık, modern bireyin hem kendi bedenine hem de çevresine yönelik yabancılaşmasını belirginleştirmektedir. Artık mekân, tamda Merleau-Ponty'nin söylediği gibi; varlığın ufku hâline gelmektedir. Böylelikle figürlerin (Resim 7) birbirine yakın olup, ontolojik olarak erişilemez durumda olduklarını görmek ve dile getirmek mümkündür (Merleau- Ponty, 2020: 203).

Antony Gormley'nin Başka Bir Yer adlı çalışması *(Resim 6*) bu fenomenolojik gerilimi doğal çevreye taşımaktadır. Deniz kıyısına yerleştirilen yüzlerce figür; dalgalar ve gelgitler tarafından sürekli olarak kuşatılmakta, figürlerinin varlıkları, süreksizlik içinde olup görünme ile kaybolma arasındaki anlatımsallığa gönderme yapılmaktadır. Ontolojik tutarsızlık, Giacometti'nin *(Resim 7)* figürlerinin modern boşlukta yaşadığı varoluşçu kırılganlığının mekânsal bir karşılığıdır. Bu

doğrultuda Gormley'nin beden imgeleri de tıpkı Giacometti'nin figürleri gibi, fenomenal dünya tarafından şekillendirilen ama aynı zamanda eritilen varlıklardır. Dolayısıyla her iki sanatçı da figürü ve varoluşu hem mekânla tamamlanan hem de mekân tarafından tehdit edilen kırılgan bir varlık hâli olarak sunmaktadır. Gormley'nin (Resim 6) yerleştirmelerinde figür, Giacometti'nin "*yalnız insanını"* çağdaş bir biçimine dönüştürmektedir. Ancak Giacometti'nin figürleri bireysel bir varoluşun sembolüyken, Gormley'de bu figürler kamusal mekâna yayılıp kolektif bedensel deneyime evrilmektedir. Bu noktada Gormley'nin bedenin evrenselliği fikri, Giacometti'nin bedenin yalnızlığı düşüncesine politik bir olgu üretmektedir. Rosalind Krauss'un da belirttiği gibi "Giacometti'den sonra figür, artık dünyadaki yerini temsil eden bir biçim değil, dünyada olmanın deneyimini taşıyan bir varlığa dönüşmektedir" (Krauss, 1986: 84).

SONUÇ VE TARTIŞMA

Alberto Giacometti'nin figür anlayışı, 20. yüzyıl modernizminin içerisinde yalnızca biçimsel bir kırılmayı görünür hale getirmemektedir. Aynı zamanda figürleri, insan bedeninin sanatsal temsiline yönelik radikal bir ontolojik dönüşümü de temsil etmektedir. Sanatçının inceltilmiş, boşlukla çevrili ve sürekli kaybolma hâlindeki deforme figürleri, görünüşün ardındaki varoluşsal gerilimi görünür kılmaktadır. Böylelikle Giacometti, bedeni bir nesne olmaktan ziyade deneyimlenen bir varlık alanı olduğunu vurgulamakla birlikte beden tasavvurunun çağdaş figüratif pratiklerde derin ve kalıcı etkiler bıraktığını bize eserleriyle göstermektedir.

Francis Bacon'ın parçalanmış ve psikolojik yoğunluk taşıyan figürleri, hem Lucian Freud'un etsel ağırlığı öne çıkaran beden tasvirleri, hem de Anselm Kiefer ile Antony Gormley'in varlık ve mekân merkezli beden yaklaşımları, farklı üslupları yansıtmaktadır. Bu sanatçılar her ne kadar farklı üslupları yansıtma eğiliminde olsalar da Giacometti'nin varlık-yokluk gerilimine dayalı figür anlayışıyla ortak bir düşünsel zeminde buluşmaktadırlar. Bu bağlamda Giacometti'nin figürü, yalnızca bireysel bir estetik seçim değil, çağdaş sanatçıların insanın dünyada varoluş hâline yönelik düşünsel sorgulamalarını besleyen fenomenolojik bir öncül niteliği taşımaktadır.

Böylelikle Giacometti'nin beden imgeleri, modernizmin soyutlamaya yönelen yaklaşımından ayrılarak; figürü, yeniden insanın varoluşsal kırılganlığının sahnesi hâline getirmektedir. Bu yaklaşım, günümüz çağdaş figüratif resminde bedenin temsil edilme biçimlerinde süreklilik göstermektedir. Süreklilik arz eden bu durum, bedenin hem ontolojik hem de fenomenolojik düzeyde ele alınmasına olanak sunmaktadır. Dolayısıyla Giacometti'nin figür anlayışı, çağdaş resimde bedenin yalnızca görünen bir form değil; varlık, yokluk, kimlik ve mekânsallık gibi kavramların kesişiminde yeniden kurulan bir düşünme alanı olduğunu hatırlatan sanatsal bir miras olarak da değerlendirilebilir.

ÖNERİLER

Bu araştırmada Alberto Giacometti'nin figür anlayışının, modernizmin biçimsel arayışlarını aşarak bedeni ontolojik ve fenomenolojik bir sorgulama alanına dönüştürdüğü; çağdaş figüratif resimde ise varlık-yokluk gerilimi, mekânsal yalnızlık ve kimlik çözülmesi gibi temalar üzerinden süreklilik gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Bu doğrultuda, sanat eğitimi programlarında figüratif resim derslerinin yalnızca anatomik doğruluk ve biçimsel temsil üzerinden değil, bedenin varoluşsal ve mekânsal boyutlarını tartışmaya açacak kuramsal içeriklerle desteklenmesi önerilmektedir. Lisansüstü düzeyde yapılacak çalışmaların, Giacometti'nin figür anlayışını fenomenoloji ve varoluşçuluk bağlamında disiplinlerarası bir çerçevede ele alması; ayrıca bu anlayışın çağdaş resim sanatındaki yansımalarını somut örnekler üzerinden incelemesi önem taşımaktadır. Müze, galeri ve küratöryel pratiklerde ise figür ve boşluk ilişkisini merkeze alan tematik sergilerin geliştirilmesi, izleyicinin bedeni yalnızca estetik bir form olarak değil, varoluşsal bir deneyim alanı olarak algılamasına katkı sağlayacaktır. Bununla birlikte, çağdaş sanatçılar açısından bedenin temsiline yönelik üretimlerde figürün mekânla kurduğu ontolojik gerilimin daha bilinçli biçimde araştırılması, Giacometti'nin açtığı düşünsel alanın güncel sanat pratiğinde derinleştirilmesine olanak sunacaktır. Gelecek araştırmaların ise bedenin ontolojik temsili konusunu dijital sanat, yeni medya ve günümüz kimlik tartışmaları bağlamında ele alarak genişletmesi önerilmektedir.

ÇIKAR ÇATIŞMASI BEYANI

Yazarlar aralarında çıkar çatışması olmadığını "The authors declare that they have no conflict of interest" beyan ederler.

Future Visions Journal DOI: Gelecek Vizyonlar Dergisi (fvj: Future Visions Journal) 10(1): 2026, 1-12

Submitted: 16.02.2026 **Revised: 03.06.2026** **Accepted:** 04.06.2026

EXTENDED SUMMARY

THE INFLUENCE OF ALBERTO GİACOMETTİ'S BODY IMAGERY ON CONTEMPORARY PAİNTİNG

INTRODUCTION

The emergence of modern art in the late nineteenth century initiated a profound transformation in the representation of reality, subjectivity, and the human condition. Within this transformative context, Alberto Giacometti occupies a distinctive position as one of the most influential figurative artists of twentieth-century modernism. While many modernist artists increasingly moved toward abstraction, Giacometti continued to investigate the human figure, yet in a radically different manner from traditional figurative representation. His artistic practice redefined the body not as an idealized anatomical form or aesthetic object but as a fragile manifestation of human existence.

Particularly after the Second World War, Giacometti developed a visual language characterized by attenuated figures, ambiguous spatial relationships, and a persistent tension between presence and absence. These bodily representations reflected not only the psychological consequences of war but also broader existential concerns regarding identity, alienation, loneliness, and the uncertainty of human existence. Consequently, the body in Giacometti's paintings became a site through which the fragility of being could be visually articulated.

The philosophical foundations of Giacometti's artistic approach can be examined through phenomenology and existentialism. Jean-Paul Sartre interpreted Giacometti's work as an attempt to reveal what lies beyond visible reality, emphasizing the artist's continuous search for the essence of existence. Similarly, Maurice Merleau-Ponty's phenomenological conception of the body provides a significant theoretical framework for understanding Giacometti's practice. According to Merleau-Ponty, the body is not merely an object in the world but the primary means through which the world is experienced and understood. Giacometti's figures embody this perspective by transforming the body into a field of perception and existential experience rather than a stable visual form.

The significance of Giacometti's contribution extends beyond the boundaries of modernism. His understanding of the body has profoundly influenced contemporary figurative art, shaping new approaches to representation, identity, corporeality, and spatial experience. The existential concerns embedded within his body imagery resonate in the works of numerous contemporary artists who continue to explore the relationship between the body, space, and human existence.

The primary aim of this study is to examine the influence of body imagery in Giacometti's paintings on contemporary figurative painting. By focusing on the ontological and phenomenological dimensions of his representation of the body, the study investigates how Giacometti transformed the figure into a conceptual framework that continues to inform contemporary artistic practices. Furthermore, the research seeks to identify the intellectual and aesthetic continuities between Giacometti's figurative language and the body representations developed by later artists such as Francis Bacon, Lucian Freud, Anselm Kiefer, and Antony Gormley.

METHOD

This study was designed within the framework of qualitative research methodology. A descriptive art historical analysis was employed to investigate the formal and conceptual characteristics of body imagery in Alberto Giacometti's figurative paintings. The research adopts a phenomenological perspective as its primary theoretical framework, allowing the body to be examined not merely as a visual object but as a manifestation of lived experience and existential presence.

The data of the study consist of selected figurative works produced by Giacometti, particularly during the post-war period. Purposeful sampling was employed in selecting artworks that most clearly demonstrate the artist's approach to the human figure, spatial construction, and the relationship between body and emptiness. These works provide valuable insight into the ways Giacometti transformed the figure into a visual expression of ontological inquiry.

The first stage of the analysis involved a formal examination of the selected artworks. Particular attention was given to line, composition, spatial organization, figure-ground relationships, and the visual function of deformation. Through this process, the study explored how Giacometti employed formal elements to communicate existential themes and to challenge conventional modes of bodily representation.

In the second stage, the findings obtained through formal analysis were interpreted through a phenomenological lens. This interpretative process aimed to reveal how Giacometti's figures function as manifestations of embodied perception and existential awareness rather than as mere visual representations. The body was thus understood as an experiential field situated between presence and absence, visibility and disappearance.

The final stage of the research involved a comparative art historical analysis. Giacometti's understanding of the body was examined in relation to the figurative approaches developed by Francis Bacon, Lucian Freud, Anselm Kiefer, and Antony Gormley. This comparison was conducted through both formal analysis and philosophical interpretation. The objective was not to establish direct stylistic similarities but rather to identify conceptual continuities concerning corporeality, existential anxiety, spatial isolation, and the ontological dimensions of human existence.

Through the integration of formal analysis, phenomenological interpretation, and comparative examination, the study adopts an interdisciplinary methodology capable of addressing both the visual and philosophical dimensions of artistic production. This approach enables a comprehensive evaluation of Giacometti's contribution to contemporary figurative art and his continuing relevance within contemporary discussions of the body.

FINDINGS

The findings of the study indicate that Giacometti fundamentally transformed the representation of the human body by shifting its function from aesthetic depiction to ontological inquiry. Rather than presenting the body as a coherent and stable form, his paintings depict figures that appear fragile, isolated, and suspended between existence and disappearance. These figures function as visual manifestations of existential uncertainty and the precarious nature of human identity.

One of the most significant findings concerns Giacometti's use of deformation. Unlike traditional artistic approaches in which bodily distortion serves expressive or stylistic purposes, deformation in Giacometti's work operates as a means of revealing the instability of human existence. The elongated and attenuated figures embody the vulnerability of the individual within the modern world, reflecting a profound awareness of mortality, alienation, and existential anxiety.

The study further demonstrates that emptiness and spatial isolation play a crucial role in Giacometti's body imagery. Space is not treated merely as a background or compositional framework. Instead, it becomes an active component of meaning production. The relationship between figure and surrounding emptiness creates a visual tension that reinforces the ontological uncertainty of the human condition. The body appears simultaneously present and threatened by disappearance, suggesting an ongoing negotiation between being and nothingness.

Another important finding concerns the phenomenological character of Giacometti's artistic practice. His repeated use of lines and continuous reworking of forms indicate a persistent attempt to capture not the physical appearance of the model but the experience of perceiving another human being. The body thus emerges as an event of perception rather than a fixed object. This approach aligns closely with phenomenological theories that emphasize embodied experience as the foundation of human existence.

The comparative analysis revealed significant conceptual connections between Giacometti and several contemporary artists. Francis Bacon transformed Giacometti's existential concerns into a more violent and psychologically charged visual language. While Giacometti emphasized absence and fragility, Bacon explored corporeal disintegration and psychological trauma. Nevertheless, both artists sought to uncover deeper truths concerning human existence.

Lucian Freud similarly engaged with questions of corporeality and presence. However, whereas Giacometti's figures seem to dissolve into space, Freud's bodies acquire material density and physical weight. Despite these formal differences, both artists investigate the relationship between bodily presence and existential experience, suggesting a shared concern with the ontological significance of the human figure.

The influence of Giacometti can also be identified in the work of Anselm Kiefer. Although Kiefer addresses collective memory, historical trauma, and cultural identity, his treatment of isolation, emptiness, and existential uncertainty reflects conceptual affinities with Giacometti's vision of the human condition. In both cases, the body functions as a site through which broader questions of existence and historical experience are articulated.

Similarly, Antony Gormley extends Giacometti's investigation of the body-space relationship into contemporary sculptural practice. Gormley's works transform the isolated figure into a collective bodily presence situated within

public space. Despite this shift in scale and context, both artists conceive the body as a means of exploring human existence through spatial experience and phenomenological awareness.

Overall, the findings demonstrate that Giacometti's body imagery established a conceptual framework that continues to shape contemporary figurative art. His representation of the body as a site of existential inquiry has contributed to new ways of understanding identity, presence, absence, and human experience within contemporary artistic discourse.

CONCLUSION AND DISCUSSION

The results of this study demonstrate that Alberto Giacometti's figurative language represents a major turning point in the history of modern and contemporary art. By transforming the body from an aesthetic object into an ontological problem, Giacometti introduced a new understanding of figurative representation that continues to influence contemporary artistic practices.

The study reveals that the significance of Giacometti's work lies not merely in its formal innovations but in its philosophical depth. His figures embody a persistent tension between presence and absence, visibility and disappearance, selfhood and dissolution. Through these tensions, the body becomes a medium through which fundamental questions concerning human existence are explored.

The comparative analysis further confirms that Giacometti's influence extends across multiple generations of artists. Although Francis Bacon, Lucian Freud, Anselm Kiefer, and Antony Gormley developed distinct visual languages, their works share a common engagement with existential themes that can be traced to Giacometti's reconfiguration of the human figure. His contribution therefore transcends stylistic influence and operates at a conceptual level, providing a framework for understanding the body as a site of ontological inquiry.

Moreover, the study suggests that Giacometti's body imagery continues to offer valuable insights for contemporary artistic and theoretical discussions. In an era increasingly shaped by questions of identity, embodiment, technological transformation, and spatial experience, his exploration of vulnerability, isolation, and existential uncertainty remains highly relevant. The body in Giacometti's work functions not as a stable representation of the self but as a dynamic field in which human existence is continuously negotiated.

Consequently, Giacometti's artistic legacy should be understood as more than a contribution to modernist figurative art. His work established a conceptual and philosophical foundation that continues to inform contemporary approaches to corporeality, representation, and human existence. The enduring relevance of his body imagery demonstrates its capacity to generate new interpretations and to sustain critical reflection on the conditions of being in the contemporary world.

KAYNAKÇA

Arasse, D. (2007). The Shadow of Memory. (Çev. Chris Miller). New York: Thames& Hudson.

Deleuze, G. (1981). Francis Bacon: Logique de la sensation. Paris: Êditions de la Diffêrence.

Freud, L. (1996). Lucian Freud: Paintings. (Çev: Robert Huges). London: Thames& Hudson.

Giacometti, A. (1963). Entretiens avec Georges Charbonnier. Paris: Jean- Jacques Pauvert.

Giacometti, A. (1990). Ecrits. Paris: Hermann.

Gormley, A. (2007). Blind Light. Londra: Hayward Publishing.

Krauss, R. (1986). The Originality of the Avant-Garde and Other Modernist Myths. MIT Press.

Merleau- Ponty, M. (1945). Phenomenologie de la Perception. Paris: Gallimard.

Modern, T. (2016). Giacometti: Exhibition Catalogue. London: Tate Publishing.

Sartre, J.P. (1948). The Search for The Absolute. Giacometti: Sculptures, Paintings, Drawings. New York: Pierre Matisse Gallery.

Sylvester, D. (1981). Interviews with Francis Bacon: 1962-1979. London: Thames& Hudson.

Sylvester, D. (1998). Looking at Giacometti. New York: Harry N. Abrams